

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України

з питань правової політики

17 червня 2020 року

Веде засідання голова комітету КОСТІН А.Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, доброго дня. В нас зараз в залі 13 народних депутатів членів Комітету з питань правової політики. Оголошую наше чергове засідання комітету відкритим. Вам запропонований порядок денний, який я пропоную прийняти за основу.

Доброго дня, Василь Іванович.

Не буде зауважень? Тоді прошу голосувати. Ми за основу порядок денний, Василь Іванович.

НІМЧЕНКО В.І. Нема питань. Я – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – за? Зараз нас 14 – за, проти – 0, утримались – 0. Рішення прийнято.

Я знаю, що були пропозиції щодо доповнення порядку денного. Вчора підкомітет з питань правосуддя, Павло Васильович, будь ласка.

ПАВЛІШ П.В. Просимо доповнити порядок денний законопроектом 3448. Це попередній розгляд. Ми просили би включити його до порядку денного.

3448 – це законопроект, поданий Кабінетом Міністрів України. Це, який вчора ми на підкомітеті розглядали. Про внесення змін до Закону "Про судоустрій і статус суддів" у зв'язку з прийняттям Закону "Про запобігання корупції". Це попередній розгляд. Там немає підстав для його не включення до порядку денного. Це Кабінету Міністрів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, є пропозиція. Підкомітет вчора розглядав. Це попередній розгляд. Матеріали роздруковані. Будь ласка, роздайте матеріали для того, щоб могли... Є також пропозиція з урахуванням графіку сьогодні є комітети, багато інших комітетів засідає. Є пропозиція перенести розгляд восьмого питання на перше.

Це проект Закону про народовладдя через всеукраїнський референдум, який внесений Президентом України, 3612. Тобто є ще одна пропозиція. Чи будуть ще інші пропозиції до порядку денного? Немає.

Тоді прошу прийняти в цілому порядок денний, додати 3448 – це попередній розгляд, і перенести розгляд 3612 на початок засідання комітету. Прошу голосувати.

Хто – за? Порахуйте, будь ласка, скільки нас зараз в залі.

16 – за. Проти? 0. Утрималися – 0. Прийнято рішення одногolosно.

Добре. Я тоді перше питання – законопроект 3612 – проект Закону про народовладдя через всеукраїнський референдум (реєстраційний номер 3612). Це законопроект, з опрацювання якого комітет не є головним.

Я передаю слово заступниці голови комітету Ользі Володимирівні Совгирі. Будь ласка.

СОВГИРЯ О.В. Дякую. Шановні колеги, це законопроект, якого Україна очікує, так би мовити, давно, тому що ви знаєте, що в зв'язку з прийняттям Рішення Конституційного Суду у 2018 році Закон про всеукраїнський референдум 2012 року був визнаний неконституційним як за процедурою його прийняття, так і за змістом. Досить довгий час розроблявся відповідний законопроект, зараз він внесений Президентом, тому пропоную його обговорити і розглянути питання щодо його відповідності Конституції України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги...

Да, будь ласка, народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане голову. Я дійсно погоджуюся з тим, що громадяни України давно чекають закон, за яким вони зможуть проводити референдуми, але це точно не той закон, який вніс Президент Зеленський. Цей закон скоріше про те як не можна провести референдум, і відповідно до процедур, і відповідно до питань, як він сформований.

На моє переконання, законопроект є сумнівним з точки зору Конституції, виходячи з наступного.

По-перше, Конституція в розділі про референдум містить вичерпний перелік підстав, з яких не проводиться референдум. А це не можна проводити референдум з питань податків, бюджету і амністії.

Запропонований законопроект взагалі побудований по іншому принципу. Законопроект побудований за принципом "що можна виносити на референдум і що не можна виносити на референдум". При цьому питання, які включені в частину, яку не можна виносити на референдум, значно ширші, ніж обмеження, які зазначені в Конституції.

Тобто, на моє глибоке переконання, якщо Конституція містить прямі виключення із тих питань, які виносяться, які не можна виносити на референдум, то все інше можна виносити. І тому закон неможливо побудувати за принципом "ось це можна, а оце не можна". Тобто в законі можливо встановити обмеження, але лише такі, які прямо передбачені Конституцією. Розширення цього питання є неможливим.

Сумнівним з точки зору Конституції є також положення про електронне голосування під час референдуму. Чому? Тому що в даному випадку під час електронного голосування необхідно використовувати електронні ідентифікатори такі, як електронний цифровий підпис. А це ідентифікує особу. І відтак питання таємності голосування одразу пропадає. Тобто той, хто

проголосує електронно, позначивши свою участь в голосуванні електронним цифровим підписом, він себе ідентифікує.

Тому я не буду говорити про процедури, які унеможлиблюють, на моє глибоке переконання, проведення... А, і до речі, абсолютно сумнівним, в тому числі і з точки зору Конституції, є обмеження у встановленні одного питання, одне питання – один референдум. Тобто, грубо кажучи, що для того, щоб провести референдум і запитати людей, чи хочуть вони продавати сільськогосподарську землю, чи хочуть вони її продавати іноземцям і чи хочуть вони її продавати юридичним особам, треба проводити три референдуми замість одного.

От все це наводить на думку про те, що законопроект містить норми, які є сумнівними з точки зору Конституції. Оскільки наш комітет не є головним, більш детального аналізу я, з вашого дозволу, уникну з метою в тому числі і економії часу.

Позицію я висловив. Ще раз дуже коротко. Є норми, які прямо суперечать Конституції. Є норми, які сумнівні з точки зору Конституції. Є низка принципів, які протирічать конституційним принципам проведення референдуму. І самі процедури, запропоновані цим законопроектом, не є такими, щоб їх громадяни України могли легко реалізувати.

Від себе можу ще додати, що коли Президенту треба було розширювати власні повноваження і в неконституційний спосіб робити спробу призначати керівників ДБР, САП і НАБУ, то він швидесенько вніс зміни до Конституції. А в нашій ситуації Президент вирішив, що 3 мільйони і дві третини областей...

І, до речі, про області іще один момент. В Конституції сформульовано принцип – 3 мільйони, дві третини областей, саме областей, і 100 тисяч в кожній області. В законі сформульовано інший принцип – 3 мільйони, дві третини від суб'єктів, зазначених в 113-й, а там і місто Київ, і місто Севастополь, які не є областями, і АРК, яка не є областю, тобто це теж протирічить Конституції, вірніше не відповідає Конституції. Не відповідає Конституції.

Так от, повертаючись до своєї тези, коли Президенту треба було збільшувати власні повноваження, він швидко вніс зміни до Конституції. Хочу нагадати, що вимоги про 3 мільйона, дві третини областей і 100 тисяч в кожній області у нас виникла в 1996 році, коли населення України складало 52 мільйони. На сьогоднішній день за різними оцінками плюс-мінус від 35 до 40 мільйонів, називають цифри, населення України. Тому Президент міг би достатньо легко внести в сесійну залу законопроект про зміни в Конституції в цій частині для того, щоб все-таки зробити механізм референдуму реалістичним або більш реалістичним, ніж це передбачалося Конституцією 96-го року.

Тому, завершуючи, ще раз підкреслюю: частина норм прямо не відповідає Конституції, частина норм є сумнівними з точки зору Конституції, частина норм суперечить нормам Конституції і частина принципів, які закладені, суперечить принципам проведення референдуму, закладеним в Конституції.

Відтак, моя пропозиція визнати, що низка статей цього закону не відповідає конституційним вимогам.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Руслане, вам?

Давайте, Руслан Петрович. І потім – Василь Іванович. Потім – Олег Анатолійович.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую. Я буду недовго не буду зупинятися на тому, що сказав Сергій Володимирович, тому що я повністю підписуюсь під тим, що він сказав. У мене багато чого співпадає з тим, що я хотів сказати, в принципі, він уже його сказав.

Я тільки доповню те, що хочу сказати, і думаю, що в нашому комітеті обов'язково про це хоча би треба знати. Насправді це законопроект, який

готувався довго, він готувався справді за інклюзивною участю багатьох зацікавлених осіб, науковців і так далі не буду зараз усіх перелічувати.

Він, ми чули публічно, надісланий до Венеційської комісії десь приблизно, наскільки я пам'ятаю, близько двох місяців тому, з проханням надати відповідний кваліфікаційний висновок на відповідність міжнародним стандартам, в тому числі в частині конституційності. І ще буквально два тижні тому на Погоджувальній раді нам було сказано, що от-от надійде відповідний висновок. До того часу, поки висновок не надійде, ми ніяких законопроектів до сесійної зали не будемо вносити. Оскільки є публічна позиція Президента, що він хоче почути позицію відповідну Венеційської комісії, тільки після того визначатися чи йому як суб'єкту права законодавчої ініціативи користуватися таким правом.

Але щось різко змінилося, бо наскільки я знаю, може хтось мене більше поправить, але Венеційська комісія тільки буквально кілька днів тому визначила експертів, які мають працювати над такого роду законопроектом. А вже на червнєве засідання, я спеціально перевіряв порядок денний, цього питання немає. Його апріорі бути не може, бо ще тільки експерти почали працювати. В кращому випадку, це може бути тільки на липнєву сесію, яка буде в онлайн-режимі, як написано на сайті знову ж таки Венеційської комісії. Може, я помиляюсь, якщо хтось глибше знає цю тему, може, Сергій Володимирович мене поправить. Але точно зараз його не існує.

І ще дуже цікава річ, я спеціально перевіряв той текст, який надісланий до Венеційської комісії і який би мав Президент внести, як він задекларував. Він відрізняється від того, який внесений в парламент, я такого ще не бачив. Це перший раз, коли держава надсилає Венеційській комісії один текст, просить надати висновок, а тут же паралельно до Верховної Ради вже надіслала інший текст. Це інше питання іншого так би мовити штибу. Але я просто звертаю на це увагу, було б добре, щоб ми помітили у своєму висновку про те, що ми все ж таки очікуємо на висновок і рекомендуємо до того часу,

поки цього висновку не буде, все ж таки утриматися до його розгляду по суті в сесійній залі.

Чому це важливо? Тому що мені здається, що Венеційська комісія точно зверне увагу на ті речі, про які сказав Власенко, а також на певні речі, які я хочу сказати.

По-перше, назва законопроекту жодним чином не відповідає його змісту, бо там про народовладдя тільки в назві йде. А ви ж розумієте, що всеукраїнський референдум не є однією з форм народовладдя. Він справді є однією з форм народного волевиявлення, як це йде в Преамбулі в дальше іде мова все про волевиявлення. Тому мені здається, що тут точно навіть назва суперечить Конституції України.

Але є ще одна річ, яка є фундаментальною, як на мене, і на яку, я точно знаю, що вже зараз звертають увагу експерти Венеційської комісії. Це так зване запровадження інституту референдуму щодо втрати чинності законом України або окремими його положеннями. Ну, це дуже така цікава новела, яка з'явилася останній час, наскільки я знаю, то його в тім проекті, що напрацьовувався довго, не було.

І як на мене, це повністю суперечить і Конституції, і низці висновків Конституційного Суду, я спеціально їх підібрав, починаючи з 2008 року. Я не буду всі переповідати. Але там чітко написано у всіх, що не може бути норма такого штибу, яка є, по суті, підміною парламенту референдумом, а парламент – це все ж таки у нас єдиний законодавчий орган. Ми фактично ще один законодавчий орган хочемо створити шляхом прийняття відповідного закону, який прямо суперечить в цій частині Конституції України і міжнародно-правовим зобов'язанням України.

От я на спір хочу зараз закластися, що точно експерти на це звернуть увагу і ми змушені будемо це поправити. І фактично – це величезна частина законопроекту, яка потім перев'язана зі всіма іншими, яка є неконституційною, ми не можемо на це закрити очі.

_____ . (Не чути)

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Ми не можемо... Довго не буду затримувати. Що стосується електронного голосування я повністю підтримую те, що сказав Сергій Володимирович. Але, Сергій Володимирович, нас не тільки це стосується, в нас зараз у Виборчому кодексі прийняли в першій редакції те саме і тут фактично ще одну процедуру...

Більше того, це не процедура голосування на референдумі. Це навіть процедура збору оцих от підписів, це взагалі повна профанація, ми ж розуміємо, що цього не буде. Якщо ми будемо швиденько збирати за один день в одному місці... Чи ми хочемо, щоб у нас ГРУ Міноборони Російської Федерації проводило вибори в Україні? В нас же ж є в світовій практиці вже такі прецеденти їхнього втручання.

Тому, шановні колеги, нашому комітету, мені здається, варто звернути на ці речі увагу і я утримуюсь від того, щоб визнавати проект конституційним.

СОВГИРЯ О.В. Руслан Петрович, вибачте, але я от уточнила тільки що інформацію, що на Венеційську комісію відправляли перший текст, а потім – доопрацьований. І всі ті положення, які відрізняються, вони були додатково перекладені і відправлені на Венеційську комісію.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Треба їм сказати. Вони про це не знають.

СОВГИРЯ О.В. Знають.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую.

Василь Іванович.

НІМЧЕНКО В.І. Доброго дня. Шановні колеги, по-перше, я хотів би звернутись до нашої "венеційської комісії", вона значно вище, – це рішення

Конституційного Суду №6-рп, №5-рп, №3-рп і роки не буду називати, часу мало, в якому йшлося питання, це протягом не одного року розглядав Конституційний Суд питання щодо референдуму, що таке воля народу і що таке управління державними справами. Так якраз оці три хребтонесучі рішення Конституційного Суду однозначно вказали на неможливість обмеження конституційно закріплених прав народу, зокрема на управління державними справами і виконання контрольних функцій.

І тому, коли ми дивимося цей законопроект, який називається "народовладдя", скажіть – де тут народ? Я погоджуюся з тим, що тут сказано лише в назві – народовладдя. Яке народовладдя, коли йде волевиявлення під примусом, там, де йде, що по указу Президента буде проходити референдум? Ви знаєте, коли Конституція передбачає, коли Верховна Рада призначає, коли Президент призначає. А де тут написано про "за народною ініціативою"?

В основі то лежить, громади управляють і народ державними справами. Подивіться, де тут місцевий референдум? А основа всього – це територіальні громади. Ми про це ведемо мову 3 роки, що таке децентралізація. Про це нічого в цьому немає.

Дальше. Скажіть, будь ласка, як можна погодитись на те, що народ не користується правом, будемо так називати, законодавчої ініціативи, в тому числі прийняття законів?

До речі, той закон, який існував, він був скасований, визнаний неконституційним лише з підстави порушення процедури по суті без зміни матеріального права. До речі, я хотів би сказати, так от, там було вказано право на прийняття законів і навіть Конституції.

Для історії я скажу: Єгипет під час війни прийняв Конституцію, під час війни приймав Конституцію, а у нас є лише право скасовувати, будемо так говорити, скасовувати закон чи його частину. Це, безперечно, йде конфлікт з повноваженими законодавчого органу, який уже прийняв цей акт, прийняв цей акт як представник народу, і тут уже є колізія, яка є недопустима.

І останнє, щоб не затримувати. Подивіться, дійсно, якщо Конституція визначає виключительно виключні підвалини повноваження, коли може бути обмежене право народу. Це передбачає, дивіться 73-ю, дивіться 74-у Конституції, ви там знайдете.

Скажіть, будь ласка, на якій підставі на законодавчому рівні виходять за сфери вище норми закону, переступивши через статтю 8, вище Конституції, і посилаючись на те, що є при наявності замаху на суверенітет, незалежність і все інше? Оце взяли це все і придумали. Знайдіть правове визначення чи юридичне визначення. Це буде сидіти кожен конкретно і вирішувати. Ні-ні-ні, тут є поштовх на суверенітет, все.

Подивіться той старий закон, який ми критикуємо, де в 28 статті вказано: правове зібрання, виносять його на референдум, а Президент, стаття 28, так було вказано, а Президент вирішує, чи може він включити, чи ні. От сидів Янукович, і в нього в руках була оця гілка, як називають, (хто в м'яча грав знає, що це таке) і він цією гілкою решал, чи проводити референдум, чи ні. Те ж саме і тут закладено.

І тому, на мій погляд, вот этот синтез этих норм який, він чітко каже, що в більшості своїй стосовно проведення референдуму за народної ініціативи, тут, до речі, нічого з цього приводу немає, вони будуть мертворожденними. А якщо вони будуть народжуватись, то пойміть, що вони будуть хворі за своїм станом здоров'я.

Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василь Іванович.

Олег Анатолійович, будь ласка.

МАКАРОВ О.А. Колеги, ми знаємо, що референдум може бути як інструментом народовладдя, так і інструментом маніпуляції громадською думкою. Так само, да, приклад цьому у нас, будь ласка, один сусід, другий сусід під виглядом референдуму фактично займається узурпацією влади,

централізацією влади. Тому нам треба бути дуже акуратними, особливо в ситуації, в якій Україна є, в ситуації війни, окупації. Тому, приймаючи цей законопроект, треба завжди пам'ятати і дуже уважно ставитись до приписів Конституції і звірятися, що в цьому проекті написали ми і що написано в Конституції.

Перше, що кидається в очі таке очевидне, і я сподіваюсь на це, підкомітет конституційний звернув увагу, – це те, що Конституція вимагає зібрати підписи не менше ніж як у двох третинах областей, а законопроект пропонує у двох третинах адміністративно-територіальних одиниць. Туди попадає, як ми уже сказали, Київ, Севастополь і Автономна Республіка Крим. І це очевидна підстава для висновку підкомітету, на жаль, я не був на ньому, щоб рекомендувати визнати там деякі статті, як мінімум цю, такою, що суперечить Конституції.

Якщо ми хочемо проголосувати на комітеті і заплющити очі, то тоді, мабуть, функція нашого комітету не буде виконана. І повертаючись до першої моєї тези про те, що він може бути як елементом народовладдя, так і елементом маніпуляцій. І наклавши на те, що були розмови рік про те, що колись треба приймати Закон про референдум, раптом його очевидно починають намагатися приймати швидко. І, якщо підкомітет і комітет буде заплющувати очі на очевидну суперечність Конституції в цій частині, то нічого іншого як визнати, що це намагання чи підготовка до маніпуляції, я для себе іншого висновку не зроблю. І ще це робиться нашими руками юристів, практикуючих адвокатів і науковців, докторів і кандидатів наук.

Тому в будь-якому випадку на це треба чітко звернути увагу, що тут воно чітко суперечить Конституції. Можливо, це не вплине на долю всього законопроекту, але тут чітко треба вказувати, тут суперечить.

Безумовно, тут питання смаку. Але мій смак говорить про те, що Центральна виборча комісія не може наділятися виключними повноваженнями встановлювати порядок проведення електронного голосування. Враховуючи, що у нас склалася така ситуація, що вона

підконтрольна одній політичній силі, а точніше одній людині, це досить небезпечна норма, яка, враховуюче сказане вище мною, може призвести до того, до чого ми не хочемо призвести і допустити.

Далі. Центральна виборча комісія наділяється деякими повноваженнями, які може нести тільки Конституційний Суд. Там визнавати конституційність, неконституційність. Тому, я думаю, в цій частині ми могли б як мінімум якісь застереження висловити.

В цілому я вважаю, що, звернувши увагу на ці положення, розуміючи всі, що без висновку Венеційської комісії на цьому етапі не бажано приймати такі питання. Я би в нашому висновку звернув би увагу і на цей факт і це застереження наше, а також на очевидні – невідповідність Конституції деяких положень.

Мені слово "адміністративна одиниця" досі не дає спокою. Оскільки ми ж входимо ще в підготовчі робочі групи по внесенню змін до Конституції України в частині децентралізації. Ольга Володимирівна знає, про що я хочу сказати. І там під адміністративною одиницею ми ж розуміємо не тільки області, а ми там розуміємо і райони. І розумієте, до чого це може бути підготовка, що у нас зараз можна в Криму і на окупованих територіях збирати підписи, виходить, бо там громадяни України, так. І адміністративних одиниць там уже скільки є, там чотири, і там чотири. То зараз це може бути досить небезпечна історія, і бути учасником цієї небезпечної історії в такому вигляді я не буду і вам не раджу, шановні колеги патріоти України.

Тому я пропоную не підтримувати висновок, який там, наскільки я розумію, щодо конституційності, і в якому написано, що можна рухати його далі бігом, читається в кожному рядку.

Тому партійна солідарність і партійна дисципліна – це одне. А я пропоную задуманість над тим, що це питання Конституції, безпеки нашої і територіальної цілісності і взагалі загального спокою. Пропоную не підтримувати висновок щодо конституційності, не давати привід рухатися далі

законопроекту, який недосконалий, не пройшов експертизу Венеційської комісії і містить досить небезпечні в собі статті і положення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олег Анатолійович.

Давайте, Олександр Геннадійович.

ПУЗАНОВ О.Г. Дякую. Шановні колеги, я підтримуючи повністю те, що Олег Анатолійович казав, про певні застереження щодо конституційності окремих статей цього законопроекту.

Хотів би звернути вашу увагу на статтю 3 – предмет всеукраїнському референдуму, яка, на мою думку, прямо суперечить статті, наприклад, 74 Конституції України щодо того, які питання саме не можуть бути предметом всеукраїнського референдуму. Тобто автори законопроекту розширюють те, що Конституція України визначила всього три таких питання. І відповідно встановлення того, що, які питання можуть бути – це звужує відповідно обсяг прав громадян України щодо вирішення питань на референдумі. Тобто, якщо Конституція встановила всього три випадки, всього три питання, по яким не може відбуватися референдум, відповідно по всіх інших питаннях, якщо інше не передбачено Конституцією, референдум може мати місце.

І в мене особливо виникає ще питання в тій самій статті щодо того, чому автори тільки одне питання дозволяють виносити на референдум. Конституція України з цього питання також жодних застережень, жодних обмежень не встановлює. Тому я вважаю, що в нашому висновку ми маємо відобразити позицію комітету, позицію членів комітету щодо того, що окремі статті, зокрема от 3 стаття не відповідає Конституції України. І так само стаття 16, про яку казав Олег Анатолійович, також, на мою думку, не відповідає Конституції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Геннадійович. Тут деякі вже такі зауваження були висловлені. Да, розумію.

Сергій Олексійович, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Доброго дня, колеги. Я, щоб не повторюватися, слухні думки були від колег до цього, я хочу більш приєднатися до них ніж сказати, що вони є необґрунтованими і взагалі немає необхідності звертати на них увагу.

Тобто внаслідок цього я думаю, що я утримаюся з цього питання і хочу лише додати один момент, що, на мою думку, необхідно звернути увагу, що в статті 3 законопроекту, це підпункт 4 пункту 1, можливість через всеукраїнський референдум наслідків, а саме втрата чинності законом України або окремими його положеннями, на мою думку, це є втручання в повноваження Верховної Ради. І не стільки страшне є втручання в повноваження Верховної Ради, скільки, на мою думку, це є перекіс в рівновазі гілок влади. Тобто в нас немає через референдум підміни повноважень виконавчої влади або через референдум підміни повноважень судової влади.

Я думаю, що якщо б ця норма звучала таким чином, що Верховна Рада має зреагувати на результат цей референдуму, а не була б автоматична підміна його функціоналу, то ще якимось можна було б це аргументувати. А в даному випадку, на мою думку, це є неправильним. І я думаю, що питання відповідності Конституції тут, на жаль, відсутні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Олексійович.

Микола Олексійович, так, будь ласка.

СТЕФАНЧУК М.О. Ви, знаєте, мені дивно слухати такі промови. Тому що, ніби, всі висококласні юристи, всі, ніби, розумні люди, але говорять такі речі, за які іноді стає трошечки соромно.

Ну, насамперед, що стосується предмету референдуму. Якщо ви говорите, що в Конституції чітко зазначено, який предмет не може бути, то це не означає, закон не може його звзити абсолютно. Тому що, по такій логіці, так, по такій логіці ми можемо говорити, що...

ВЛАСЕНКО С.В. Можна, я вас цитувати буду?

СТЕФАНЧУК М.О. Абсолютно можна.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую.

СТЕФАНЧУК М.О. По такій логіці ми можемо говорити, що злочини, які не заборонені в Конституції, не можуть бути включені в Кримінальний кодекс. Ну, так?

ВЛАСЕНКО С.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович, будь ласка. Ми вас уважно слухали.

СТЕФАНЧУК М.О. Сергій Володимирович, я вас не перебивав, і ви мене не перебивайте. Ви чудово знаєте, що у нас є недоторканність життя, здоров'я, є гарантії прав власності. І ці всі елементи, вони зазначені в Конституції. Чому ми не можемо визначати предмет референдуму законом? Абсолютно можемо. Тим паче, що Конституція не забороняє цього. Для цього і приймається закон.

Якщо є якісь певні застереження, знову ж таки ми можемо говорити про доопрацювання закону і після першого читання. Це не є, як кажуть, остання інстанція і унеможливлення внесення будь-яких змін. Ми зараз повинні прийняти рішення, чи можемо ми допускати цей законопроект до зали. І вже в залі визначатися, заслухати, обговорити. Після цього прийняти ряд поправок,

обговорити поправки. І вже на результаті отримати ефективний продукт. В цьому нічого страшного я не бачу.

Тому пропоную ставити зазначене питання на голосування і приймати рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ольга Володимирівна. І тоді будемо голосувати. Так, і після Ольги Володимирівни, Максим Дирдін.

СОВГИРЯ О.В. Теж пропоную все-таки поставити на голосування висновок щодо відповідності законопроекту Конституції.

Щодо того звідки взявся термін "адміністративно-територіальна одиниця", яке може бути логічне пояснення цього. Справа в тому, що в частині другій статті 133 Конституції України сказано, що до складу України входять АРК, області, міста Київ та Севастополь. Якщо ми звернемося до частини другої статті 72 Конституції, то ми побачимо, що там збираються підписи в двох третинах областей України. Очевидно, що в цьому є певна суперечність.

Свого часу ЦВК неодноразово при зборі підписів... Між статтями Конституції, я маю на увазі, суперечність в цьому плані. ЦВК неодноразово давало роз'яснення щодо збору підписів під проведення всеукраїнського референдуму і під збір підписів, коли це було потрібно при висуванні кандидатів на пост Президента України. І в цих неодноразових роз'ясненнях ішлося про те, що Центральна виборча комісія розуміє зміст частини другої статті 72 Конституції України як те, що там йдеться про регіони. І підписи збиралися саме в Автономній Республіці Крим, в усіх областях, в містах Києві та Севастополі.

Тому робоча група, яка працювала над законопроектом, справді звернула увагу на оцю таку, скажімо так, на цей такий недосконалий момент частини другої статті 72 Конституції України. Можливо, частково можу погодитись, що, дійсно, термін "адміністративно-територіальна одиниця", він

може бути скоригований на друге читання в напрямку того, щоб було зрозуміло, що ідеться саме про ті адміністративно-територіальні одиниці, які вжиті в частині другій статті 133 Конституції, а не в частині першій статті 133 Конституції. Це раз.

Щодо розширення щодо того, що ЦВК перевіряє на відповідність Конституції України питань, які виносяться на всеукраїнський референдум. По-перше, всі органи державної влади певною мірою беруть участь у конституційному контролі і наш комітет з вами так само. Тому це абсолютно нормально, що ЦВК перевіряє, щоб в тих питаннях, попередньо зазначу, перевіряє, щоб в тих питаннях, які виносяться на всеукраїнський референдум, не було, наприклад, зазіхань на державний суверенітет України і так далі. Є механізм перевірки конституційності всіх питань, які виносяться на референдум, через звернення Президента чи 45 народних депутатів до Конституційного Суду України його теж ніхто не відмінював.

Щодо того, що актами ЦВК може регулюватися електронне голосування. В законі немає вказівки на те, що це є єдиним способом регулювання електронного голосування. Там сказано про те, що це буде визначатися законом і, зокрема, актами Центральної виборчої комісії. І це нормальна практика, тому що зараз всі виборчі процеси регулюються законом і відповідно підзаконними актами ЦВК там з таких вузько процедурних якихось питань.

Щодо розширення... Забула, в чому суть була зауваження. Добре, це такі загальні моменти, на які я би хотіла звернути увагу. І пропоную все-таки поставити на голосування висновки щодо відповідності законопроекту вимогам Конституції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Дирдін, народний депутат Власенко і переходимо до голосування.

ДИРДІН М.Є. Дякую. Я хочу висловити наступний момент, що, поперше, що ми ставимо питання тільки на відповідність Конституції даного законопроекту. Для того, щоби почати старт його обговорення, ми повинні поставити питання щодо включення і можна було прийняти його в першому читанні. А ті зауваження, які були названі колегами по комітету, і щодо таємниці голосування, там теж є момент через електронний підпис, там, погоджуюсь, є моменти, але і можливість для того, щоб ми могли його врегулювати є – перше, друге читання і пропозиції.

А тому я вважаю, що щодо питання конституційності даного законопроекту сумнів не викликає, і тому пропозиції колег, у яких є зауваження до даного законопроекту, це, можливо, їх викласти у своїх правках між першим, другим читанням. Все.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Щоб не повторюватися, я буду дуже коротким. Я хочу особливо подякувати Миколі Олексійовичу за його коментар щиро.

Що стосується іншого. Насправді, колеги, проблема ж не в тому чи буде перше читання, чи буде друге читання, насправді зараз буде голосуватися висновок комітету. У висновку комітету написано – все хорошо, закон хороший, закон відповідає Конституції, закон в жодній своїй літері не..., норми закону в жодній своїй літері не суперечать нормі Конституції.

Але ж очевидно, що це не так. Це не так. Я би ще зрозумів позицію колег, які висловлюються, які би сказали, окей, давайте напишемо у висновку, що тут є проблема, тут є проблема, тут є проблема, тут є проблема, але ми вважаємо, що її можна виправити між першим і другим читанням. Я би ще зрозумів би цю позицію. Але коли позиція звучить – ні, все хорошо, давайте быстренько поднимем руки и скажем, что все классно... Ну це не так, хлопці! Я ще раз, я

не під мікрофон нагадував Руслану Олексійовичу, Руслану Петровичу, вибачте, я нагадаю всім – 1008. Колеги, 1008!

В нас повторюється ситуація така як була по 1008, коли опозиція говорила, це неконституційно, нам розказували, ні, це конституційно. Ми говорили: та це протирічить Конституції. Нам казали: ні, все хорошо, це таке у нас верховенство права. Це так...

"Я окончил ВХУТЕМАС с отличием, я вижу мир не так, как вы", – як казав Остап Бендер, коли його виганяли з парохода, коли він малював картину "Сеятель, разбрасывающий облигации выигрышного займа". Розумієте? Ми зараз сеятелі, разбрасывающие облигации выигрышного займа, мы видим мир не так как все. Но очевидно ж є питання, пов'язані із тим, що в Конституції написано одне, а в законі написано, скажемо так, м'яко, дещо інше.

Знову таки, повертаючись до того, що сказала пані Ольга Володимирівна. Вона чомусь процитувала... Я розумію, я знаю теж таких багато любителів, які цитують лише те, що їм треба, або до коми, або після коми, або тільки другу частину. Так перша частина 133-ї: "Систему адміністративно-територіального устрою України складають: Автономна Республіка Крим, області, райони, міста, райони в містах, селища і села". Оце основа, система адміністративно-територіального устрою.

А якщо я не помиляюсь, можливо, я помиляюсь, але, якщо я не помиляюсь, то терміну "адміністративно-територіальна одиниця" в Конституції взагалі нема.

А стаття 72, яка говорить чітко про всеукраїнський референдум... Я знову цитую: "Всеукраїнський референдум проголошується за народною ініціативою на вимогу не менше як трьох мільйонів громадян України, які мають право голосу, за умови, що підписи щодо призначення референдуму зібрано не менш як у двох третинах областей і не менш як по сто тисяч підписів у кожній області".

Ну, так що непонятно? Так что непонятно? Ну, все ж зрозуміло.

А те, що пропонується в законі, пропонується інше. Знову хочете ви голосувати, вам байдужа ваша репутація, байдужі ваші знання, окей. Я ж не проти. Але ж давайте напишемо речі, які очевидними є. Що є питання, які не стикаються з Конституцією. Хоча би, хоча би. Ну, це ж авторитет комітету, ну, послушайте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Володимирович.

Ну, народні депутати вже могли висловити свою позицію. Я почув пропозиції і зауваження про те, що можна виправити деякі моменти між першим та другим читанням. І також підтримую цю пропозицію.

Колеги, у нас є дві пропозиції, які були сформовані. Це підтримати висновок комітету та визнати законопроект таким, що не суперечить Конституції.

Друга була пропозиція визнати таким, що суперечить Конституції.

Третя пропозиція яка?

ДЕМЧЕНКО С.О. Власенко сказав про... Перепрошую, я просто хотів звернутися до Ольги Володимирівни. Чи, можливо, ми таку пропозицію, так, можливо? Ну, тобто пропозиція, пов'язана про те, що сказав Сергій Власенко. Вона, на мою думку, така, щоб і ми її рекомендували, але із застереженнями, пов'язаними з тим, що необхідно виправити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, якщо є така пропозиція, ми також можемо.

ВЛАСЕНКО С.В. Я її не вносив. Я таку пропозицію не вносив. Я сказав, що я б ще зрозумів позицію, якби було б так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Володимирович, ми з'ясували.

Сергій Олексійович, у вас є третя пропозиція?

ДЕМЧЕНКО С.О. Тоді пропозиція, разом з Русланом Петровичем, він озвучить, пов'язана з тим, щоб визначити ці моменти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Руслан, будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Тут ситуація, яка? Якщо б ми чітко слідували 94 статті Закону "Про Регламент", то ми вже дещо запізналися з тією стадією, коли ми могли розглядати щодо доцільності рекомендації: включення чи не включення у порядок денний. Оскільки трапилось навпаки, нас поставили перед фактом, комітет розглядає цей законопроект після того, як він включений у порядок денний, бо не ми профільний комітет.

Але 94-а дає нам ще другу можливість, вона говорить про рекомендації щодо доцільності включення, а також включеного в розгляд у сесійній залі. І тут ми можемо рекомендувати в зв'язку з тим, що ми бачимо певні елементи суперечностей Конституції, рекомендувати профільному комітету не розглядати в сесійній залі цей законопроект, а повернути його суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання в тій частині, в якій казав комітет.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте так. Перша пропозиція – це висновок підкомітету, який пропонується проголосувати комітетом про те, що цей закон відповідає Конституції.

Друга пропозиція – визнати цей закон таким, що не відповідає Конституції.

Третя пропозиція – рекомендувати головному комітету...

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Повернути його, не розглядати в сесійній залі, а повернути суб'єкту...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рекомендувати головному комітету повернути цей законопроект ініціатору. Так?

КНЯЗЕВИЧ Р.П. У зв'язку з суперечностями...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, у нас зараз...

Давайте, Олег Анатолійович.

МАКАРОВ О.А. Колеги, я хотів би сказати, що тут у нас боягузів немає, професійних, я маю на увазі, і кожний може відповідати за своє голосування. Оскільки це там таке знаєте не партійне голосування. Тут мова йде про референдум, мова йде про Конституцію. Давайте разом всі підтримаємо поіменним голосування, в даному випадку, як це передбачено статтею 44 частиною третьою Закону "Про комітети Верховної Ради" і кожен свідомо буде, в історію ввійде як людина, яка проголосувала або "за", або "проти". Нам немає чого ховатися. Правильно. Ні, Ользі Володимирівні, ні Андрію Євгеновичу, ні Миколі Олексійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви знаєте, Олег Анатолійович, в режимі Zoom у нас і так в принципі поіменне голосування, тому що кожний називав своє ім'я.

МАКАРОВ О.А. Зараз ми не в Zoom, тому...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію, але...

МАКАРОВ О.А. Ми ж не будемо ховатися?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чи є заперечення проти поіменного голосування?

МАКАРОВ О.А. Нема? Давайте проголосуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не бачу тут жодної проблеми. Давайте будемо голосувати.

Якщо нема заперечень, то навіщо. Ми просто проголосуємо і зараз просто ми уникаємо ще одного голосування.

ВЛАСЕНКО С.В. Ну чого, такі питання голосується. Вибачте...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо ви хочете, давайте проголосуємо це питання.

Давайте, ставлю на голосування питання про поіменне голосування за всі пропозиції щодо цього питання. Правильно? Да.

_____ . Це питання ставиться перед тим як розглядається питання на предмет відповідності чи вже в процесі?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні. Зараз ми голосуємо про поіменне. Це процедурне питання. Про поіменне – зараз ми голосуємо. Хто за поіменне голосування з розгляду цього питання, прошу голосувати.

Хто – за? Нас 15 зараз. 16? 16. Просто люди виходять, заходять.

16 – за, проти – 0, утримались – 0. Дякую. Утримався – 1. Я перепрошую. Тобто за – 15 і 1 – утримався. Так? 15 – за, 1 – утримався.

Таким чином ставлю на голосування проект висновку Комітету Верховної Ради України з питань правової політики щодо проекту Закону про народовладдя через всеукраїнський референдум, (реєстраційний номер 3612), який наступним чином сформульований. "Враховуючи викладене, комітет дійшов висновку, що проект Закону про народовладдя через всеукраїнський референдум (реєстраційний номер 3612) від 9 червня 2020 року, поданий Президентом України, не суперечить положенням Конституції". Прошу голосувати.

Хто – за? Я прошу зафіксувати фамилии народних депутатів, які голосують "за".

_____ . За – Калаур Іван Романович, Торохтій Богдан Григорович, Бабій Роман Вячеславович, Стефанчук Микола Олексійович, Ватрас Володимир Антонович, Дирдін Максим Євгенович, Костін Андрій Євгенович, Совгіря Ольга Володимирівна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скільки нас?

_____ . Скажіть, будь ласка. Вісім, да? Вісім. Рішення не прийнято.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наступне рішення.

Хто – проти?

_____ . Власенко Сергій Володимирович, Руслан Петрович Князевич, Пузанов Олександр Геннадійович, Макаров Олег Анатолійович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 4 – проти. Хто – утримався?

_____ . Демченко Сергій Олексійович, Вельможний Сергій Анатолійович, Новіков Михайло Миколайович, Павліш Павло Васильович. Чотири.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Так. Ставлю наступне, наступну пропозицію.

Хто за те, щоби визнати цей законопроект таким, що не відповідає Конституції? Прошу голосувати.

Хто – за?

_____. Макаров Олег Анатолійович, Власенко Сергій Володимирович, Князевич Руслан Петрович, Пузанов Олександр Геннадійович. Чотири.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 4 – за. Хто – проти? Проти – о. Проти – 1.

_____. Совгіря Ольга... Увага! Совгіря Ольга Володимирівна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. Дякую.

Хто – утримався?

_____. Калаур Іван Романович, Торохтій Богдан Григорович, Демченко Сергій Олексійович, Вельможний Сергій Анатолійович, Бабій Роман Вячеславович, Стефанчук Микола Олексійович, Ватрас Володимир Антонович, Дирдін Максим Євгенович, Новіков Михайло Миколайович, Павліш Павло Васильович, Костін Андрій Євгенович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Одинадцять, так? 11 – утримались.

І третя пропозиція – це рекомендувати головному комітету повернути цей законопроект ініціатору у зв'язку з так, як було сформульовано – з невідповідністю Конституції. Так? Невідповідності окремих статей Конституції України. Прошу голосувати, хто за цю пропозицію.

Хто – за?

_____. Макаров Олег Анатолійович, Власенко Сергій Володимирович, Демченко Сергій Олексійович, Вельможний Сергій Анатолійович, Князевич Руслан Петрович, Пузанов Олександр Геннадійович.
6 – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 6 – за. Хто – проти? Проти – нуль. Хто – утримався?
Будь ласка.

_____. Калаур Іван Романович, Торохтій Богдан Григорович,
Бабій Роман Вячеславович, Стефанчук Микола Олексійович, Ватрас
Володимир Антонович, Дирдін Максим Євгенович, Новіков Михайло
Миколайович, Павліш Павло Васильович, Костін Андрій Євгенович, Совгира
Ольга Володимирівна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто 10 – утримались.

Тобто ми з вами не прийняли жодного рішення щодо цього питання.
Переходимо до наступного питання порядку денного. У нас попередній
розгляд деяких законопроектів.

Проект Закону про внесення змін до Цивільного та Господарського
кодексів України щодо приведення у відповідність до законодавства
Європейського Союзу в частині вимог до торгівлі на внутрішньому ринку,
(реєстраційний номер 2529). Відповідальний Калаур Іван Романович, голова
підкомітету.

Колеги, з урахуванням того, що зараз паралельно йдуть комітети і
стрімко зникають члени комітету, прохання економити час. Це попередній
розгляд. Просто давайте, якщо немає зауважень просто рекомендація, чи
можемо включити у порядок денний чи ні?

Це наш. Ми профільний.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Включення в порядок денний сесії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До речі, Комітет з питань економічного розвитку вже
також вислав свій висновок, він взагалі рекомендує повернути, відхилити цей
законопроект, але попередній розгляд.

КАЛАУР І.Р. Дякую. Цим законопроектом планується адаптувати українське законодавство до законодавства директив Європейського парламенту, хоча такого обов'язку у нас немає, тому що України не є членом Європейського Союзу.

Я ознайомився з цим законопроектом. На предмет суперечливості Конституції там нема жодного положення. Тому ми можемо його включити в порядок денний.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є пропозиція включити цей законопроект до порядку денного. Я так розумію, що до першого читання ми ще проаналізуємо позицію Комітету з питань економічного розвитку. Але я також вивчав цей законопроект. Мабуть, буде доречно його повернути на доопрацювання автору.

Але зараз хто за те, щоб включити цей законопроект до порядку денного, прошу голосувати.

Хто – за? 11 – за. Хто – проти? Проти – 0. Утримались? 3 – утримались. Зараз в залі 14 людей, так? Добре. Рішення прийнято.

Наступний законопроект. Проект Закону про внесення змін до Кодексу адміністративного судочинства України щодо забезпечення рівномірного навантаження на суддів Великої Палати Верховного Суду та Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду (реєстраційний номер 3101), автор – народний депутат Бабій.

Я, до речі, проінформую, що з попереднього питання ми запрошували, і просто на наступне, всіх авторів ми запрошували на засідання комітету. Тобто з різних причин вони не змогли до нас приєднатися. Але зараз автор у нас – член нашого комітету.

Народний депутат Бабій, будь ласка, коротко.

БАБІЙ Р.В. Наскільки я пам'ятаю, минула наша спроба розглянути цей законопроект закінчилась тим, що він був переданий на підкомітет на предмет конституційності щоб підкомітет дав оцінку. На жаль, у мене нема інформації, чи підкомітет прийняв рішення з цього. Є?

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Воно є, розглянуто.

БАБІЙ Р.В. А, все. Проект є, так?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підкомітет розглядав це питання і він не знайшов якихось причин, щоб цей законопроект не відповідав Конституції.

БАБІЙ Р.В. Ну, відповідно, колеги, з метою економії часу, якщо є якісь питання по змісту, будь ласка. Але я не бачу підстав для невключення його в порядок денний сесії.

_____ . А де висновок підкомітету? Де його можна побачити?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Висновок підкомітету, він доданий до висновку комітету як частина. Він є висновок, проект висновку комітету, в ньому є декілька абзаців на підставі того, що проаналізував підкомітет з питань конституційного права.

БАБІЙ Р.В. У нас хіба готує підкомітет? У нас не готує рішення підкомітет, він готує проекти рішень на...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Головний підкомітет – це підкомітет...

(Загальна дискусія)

Шановні колеги! Шановні колеги, у нас є висновок, є головним підкомітетом Комітет з питань правосуддя, тобто він опрацьовує. Ми на

минулому засіданні доручили підкомітету з питань конституційного також опрацювати, але це попередній розгляд, ми пам'ятаємо.

Тобто був підготовлений, за результатом роботи підкомітету був підготовлений новий висновок, який включає в тому числі аналіз запропонованих норм запропонованого законопроекту на його відповідність Конституції, і він включений до висновку комітету, який нам запропонований зараз для голосування.

(Загальна дискусія)

Шановні колеги, друга сторінка, там на підставі системного аналізу норм Конституції... Сергій Олексійович, давайте так, щоб ми по одному. На підставі системного аналізу норм Конституції – цей абзац, наступний і наступний абзац. Тобто перші три абзаци другої сторінки.

Ну, все це єдиний документ, Сергій Олексійович, да. І він нам зараз запропонований.

Шановні колеги, да, якщо є якісь сумніви з точки зору конституційності... Да, Сергій Олексійович, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Андрій Євгенович, в мене є пропозиція. Просто пані Ольги Володимирівни немає. Якщо б вона б була, задав пряме питання, вона б сказала – є конституційним. Мені цього було б достатньо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, є пропозиція тоді перенести. Якщо воно повернеться до засідання комітету – ми просто повернемося до цього питання. Якщо ні, ми можемо перенести на наступний комітет. Все, давайте. Я думаю, що це коректно, тому що сьогодні дійсно такий важкий день комітетський.

СТЕФАНЧУК М.О. Якщо взяти останній абзац – тут зазначено, що, обговоривши законопроект, відповідно до статті 93 Регламенту Комітет з

питань правової політики вирішив рекомендувати Верховній Раді включити до порядку денного третьої сесії проект закону.

Мені здається, що якщо висновок комітету складений таким чином, що є рекомендація до включення, то і висновок підкомітету, мабуть, гіпотетично було б логічно такий умовивід припустити, що він теж пропонує включити до порядку денного. Навряд чи, я думаю, що висновок комітету готувався всупереч висновку підкомітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Микола Олексійович.

Є пропозиція...

_____. Я пропоную, я пропоную проголосувати і внести в порядок денний.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка.

_____. Я звернув увагу, звернув увагу, що відповідальним за підготовку проекту рішення комітету саме Совгиря Ольга Володимирівна є, відповідно до нашого порядку денного. Ну, але я, в принципі, не заперечую, якщо Ольга Володимирівна повернеться і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Я думаю, що це коректно буде, і якщо є питання, просто ми зможемо задати. Якщо вона не повернеться, то тоді переносимо на наступне засідання комітету.

ПАВЛІШ П.В. Можна? Шановні колеги, шановні колеги!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую, давайте, колеги, по одному.

Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Дякую. Справа в тому, що дійсно це в нас питання щодо включення до порядку денного. І давайте, тут же ж висновок ГНЕУ в нас є, який також не говорить про його неконституційність. Є висновок, який підготовлений нашим комітетом. Ми можемо розглянути, включити його та рухатися далі. Зачем це перекладати...?

По 3101 висновок ГНЕУ є, там про неконституційність...

(Загальна дискусія)

Давайте до кінця сьогоднішнього засідання, а в кінці його розглянемо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я повністю погоджуюся. Поки почекаємо Ольгу Володимирівну, а потім повернемося до цього питання. Добре. Да. Дякую.

Наступне питання. Проект Закону про внесення доповнень до Цивільного кодексу України щодо недопущення нарахування штрафів і пені за прострочення платежів за договорами оренди житла у період дії карантину, встановленого з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (реєстраційний номер 3334) (автор народний депутат Кінзбурська). Вона також зараз на комітеті, вибачилась, що не може представити цей законопроект, але це попередній розгляд.

Я надаю слово голові підкомітету Калауру Івану Романовичу. Це важливий законопроект, я вважаю.

КАЛАУР І.Р. Дякую, Андрій Євгенович. Я ознайомився з цим законопроектом, він дійсно передбачає внесення змін в "Прикінцеві положення" Цивільного кодексу України. Моя особиста думка, якщо кожен раз буде виникати вірус і ми будемо вносити зміни в "Прикінцеві положення" Цивільного кодексу, це буде не кодифікований, а якийсь зовсім інший законодавчий акт. Але оскільки цей законопроект не містить жодного положення, яке би суперечило Конституції України, тому я вношу пропозицію включити в порядок денний.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Колеги, якщо немає заперечень, прошу проголосувати за цей висновок.

Хто – за? Порахували? 10 – за. Хто – проти? Проти є? Один, так? Нема, вже нема. Хто – утримався, будь ласка? 3 – утримались. Так? Добре. Дякую.

Ігор Васильович, ви слідкуйте за тим, скільки у нас людей.

Наступні два законопроекти. Це проект Закону про медіацію.

Так, рішення прийнято по передньому. По 3334 рішення прийнято.

Наступні два законопроекти, вони пов'язані, основний і альтернативний.

Проект Закону про медіацію (реєстраційний номер 3504), який внесений, поданий Кабінетом Міністрів України. І проект Закону про медіацію, (реєстраційний номер 3504-1), поданий народним депутатом Ключко та іншими.

У нас зараз ще немає представника Кабінету Міністрів України, але ми, в принципі, той самий законопроект, який поданий Кабінетом Міністрів, там деякі були технічні моменти, ми, в принципі, його вже вносили в порядок денний. І я думаю, що тут немає що обговорювати.

Щодо альтернативного законопроекту, мабуть, голова підкомітету народний депутат Бабій декілька слів. На мій погляд, там немає питань, які суперечать Конституції.

БАБІЙ Р.В. Дякую. Да, як один, так інші законопроекти не містять підстав для того, щоб не включати їх в порядок денний сесії.

Тому я пропоную прийняти рішення: рекомендувати Верховній Раді включити як законопроект 3504, так альтернативний йому 3504-1 в порядок денний сесії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Як немає заперечень, пропоную голосувати.

Хто – за?

Давайте по одному: про включення у порядок денний – законопроект 3504.

Хто – за?

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Вони автоматом включаються.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас різні питання, тому.

15. Одноголосно. Проти – 0. Утримались – 0.

І по 3504-1.

Хто – за? Також одноголосно. 15 – за. Рішення прийнято.

І далі. Я пропоную, Павло Васильович, давайте також 3448 розглянемо, тому що це також попередній розгляд. Так, будь ласка.

ПАВЛІШ П.В. Шановні колеги, пропонується проект Закону про внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" у зв'язку з прийняттям Закону України "Про запобігання корупції", (реєстраційний номер 3448) (від 7 травня 2020 року).

Тут у нас також попередній розгляд цього законопроекту. Тому я пропоную, там немає підстав, для його невключення, тому прошу підтримати і включити його.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павло Васильовичу.

Чи є інші пропозиції?

ПАВЛІШ П.В. 3448.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це Кабмін. Там будуть питання для обговорення, я так розумію під час першого читання. Але на цьому етапі я думаю, що доцільно включити до порядку денного.

Прошу...

ПАВЛІШ П.В. Про запобігання корупції. Давайте поставимо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є пропозиція? Сергій Олексійович, будь ласка. Або давайте голосувати.

Ну, Сергій Олексійович хоче висловитися. Будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Колеги, я лише хочу звернути увагу, що ми знову, якось так несистемно підходимо до всіх питань, пов'язаних із судочинством і взагалі із судоустроєм у нашій країні. Хтось там надумав ту норму змінити, хтось надумав ту норму змінити. Ну коли це народні депутати, дивіться, для мене це є зрозумілим, оскільки народні депутати можуть бути там по своїм напрямкам якось рухатися.

А коли це робить Кабінет Міністрів... Ну, правда, я просто звернув би увагу, що я дуже, м'яко кажучи, здивований таким підходом несистемним. Якщо б цей підхід був, я не знаю, пов'язаний з іншими законами, законопроектами, що внесення в інші закони, ви якусь ідею переслідуйте, так. Ну, тоді було б зрозуміло. А так, взяти, давайте змінимо оці норми зараз, поправимо судоустрій.

Тим паче, наскільки я знаю, зараз готується законопроект з Офісу Президента, пов'язаний із системою судоустрою. Можливо, було б якось поєднати ці моменти?

Не знаю. Прошу звернути просто на це увагу, якщо будуть відповідні автори мене чути, або чують, то я був би радий.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Олексійович.

Я розумію, що це питання, це внесення змін у зв'язку з прийняттям Закону "Про запобігання корупції", тобто це внесення змін у зв'язку з прийняттям іншого закону.

ДЕМЧЕНКО С.О. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Олексійович.

Тоді ставлю на голосування висновок комітету щодо законопроекту номер 3448 – рекомендувати внести його до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

Хто – за? 13? 13 – за. Хто – проти? 0. Утримались? 2. Добре.

Переходимо до наступного питання порядку денного – це питання щодо проект Закону, це перше читання, проект Закону про внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" (реєстраційний номер 2742). Це така сама ситуація, про яку говорив Сергій Олексійович. Автор Буймістер. Але хоч і депутат, але я так знаю, що позиція підкомітету дуже чітка.

Будь ласка, Павло Васильович вам слово.

ПАВЛІШ П.В. Дякую. Колеги, нам запропоновано розглянути законопроект щодо внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" 2742 (від 15 січня 2020 року).

До речі, цей законопроект вже давно знаходиться в комітеті. Ми його там відкладали, тому що суб'єкт подання не приходила до нас на комітет. І дійсно, на даний момент також нема.

Він дуже коротенький цей законопроект. В ньому пропонується створення в Україні спеціалізованого суду у сфері конкуренції з урахування зазначеного світового досвіду. Але саме віднесення повноважень з вирішення спорів у сфері конкуренції до юрисдикції Вищого суду з питань інтелектуальної власності, який пропонується назвати Вищим судом з питань інтелектуальної власності та економічної конкуренції. На підкомітеті з питань правосуддя дане питання розглядалось і було прийнято рішення рекомендувати повернути суб'єкту подання на доопрацювання даний законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, дякую.

(Загальна дискусія)

Відхилити, да. Тобто там доопрацювати немає чого, да.

Сергій Олексійович, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Колеги, підтримую Павліша Павла Васильовича в цьому питанні. Хочу додатково зазначити, взагалі є трохи абсурдним. Ми намагаємося зараз тільки сформувавши цей суд. Ми вже проводимо відповідні кваліфікаційні судові відповідного Вищого інтелектуального суду.

Ми, сподіваюсь, внаслідок підтримання моєї концепції, приймемо окремий закон щодо Вищого інтелектуального суду, що є необхідність в цьому насамперед. І зверну увагу ще, для кого недостатньо аргументів, що сказали колеги і я, то є аргументи відповідні, висловлені ГНЕУ, там дуже обґрунтовано негативний висновок щодо цього законопроекту, тому я підтримую його відхилити. Пропоную голосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Будемо голосувати за пропозицію підкомітету відхилити законопроект номер 2742. Хто за цю пропозицію, прошу голосувати.

Хто – за? 14. Хто – проти? Богдан Григорович. Дякую. Проти – 0. Утримались? 0. Одноголосно. Рішення прийнято.

Наступний законопроект – проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо удосконалення положень про попередній договір) (реєстраційний номер 2762) (автор народний депутат Качура та інші). Він також зараз на засіданні іншого комітету.

Ще раз до мене звертався, згодний з тим, що там є що доопрацювати. Дуже просив, щоб підтримали в першому читанні, але, мабуть, є пропозиція, дійсно, його відкласти.

Давайте так, якщо автор хоче все ж таки довести свою ідею, тому я думаю, що пропозиція Сергія Олексійовича слухна – відкладаємо. Я думаю, що не треба за це голосувати. І на наступний раз, Ігор Васильович, нам треба буде з ним поспілкуватися, щоб він знав, на який ми, ми десь на якийсь конкретний час його законопроект почекаємо, щоб заслухати автора, тому що він дуже...

І є пропозиція... Іван Романович. Іван Романович, є пропозиція тоді його запросити на підкомітет і я думаю, це зекономить нам час. Якщо ви дійдете з ним, тобто ви доведете йому, що... І, мабуть, він сам погодиться з пропозицією. Тому переносимо.

І у нас залишилися питання рекомендацій спільних комітетських слухань у комітетах Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності та з питань правової політики на тему: "Перспективи розвитку, проблематика формування та функціонування інституту присяжних в Україні".

Як ви пам'ятаєте, ми проводили спільні комітетські слухання, підготовлені були секретаріатами обох комітетів такі дуже об'ємні, я б сказав, рекомендації. Намагалися наші співробітники туди закласти всі пропозиції, які дуже слушні були виказані як народними депутатами, так і іншими учасниками комітетських слухань. Ми вам їх розсилали, я думаю, що десь 2 чи 3 тижні тому. В принципі, жодних зауважень не отримали.

Якщо немає зауважень зараз, я прошу затвердити, прийняти рекомендації спільних комітетських слухань на тему: "Перспективи розвитку, проблематика формування та функціонування інституту присяжних в Україні".

Якщо ми приймемо, ми передамо це до Комітету з питань правоохоронної діяльності, вони також приймуть такі ж самі рекомендації, вони вже будуть якимось дороговказом.

Ні, це комітетські, це просто приймаються, це не зал. Немає зауважень?

Це рекомендації, в принципі, це результат широкого обговорення із залученням... Ви, Сергій Олексійович, були на цих комітетських слуханнях.

ДЕМЧЕНКО С.О. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, ми вам, ми вам надсилали проект. Я впевнений, що те, що ви говорили, там також відображено, да.

Я думаю, що тим більше, що зараз ми все ж таки очікуємо від Кабінету Міністрів перевнесення законопроекту і вони дуже так уважно працюють саме і ці рекомендації будуть їм також в допомогу для того, щоб вони підготували більш, більш досконале тіло. Кабінет Міністрів.

Ви знаєте, питання, я вам скажу так, питання внесення саме цього законопроекту, воно полягає у фінансуванні. І якщо Кабінет Міністрів погодить з Міністерством фінансів, що буде фінансування на наступні роки на впровадження інституту присяжних, це є важливим. Да, тому що, якщо народні депутати, ми з вами будемо дуже довго тут рахувати, скільки це буде коштувати, да.

Тому є пропозиція прийняти слухання, і ми також зможемо направити їх до Кабінету Міністрів для врахування. Прошу голосувати.

Хто – за? Одинадцять – за. Хто – проти? Проти – нуль. Хто – утримався? 3 – утрималися.

Шановні колеги, ми з вами завершили розгляд питань порядку денного. Якщо є в когось щось "Різне"...

(Загальна дискусія)

Да. Ну, Ольга Володимирівна ще...

Давайте, колеги, які будуть пропозиції? Це до "Різного", да. Ми до "Різного" підійдемо.

Ні, давайте, колеги, повернемося до питання – я дякую – 3101.

(Загальна дискусія)

Сергій Олексійович, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Да. В мене прохання, просто, якщо ви візьмете на себе відповідальність, скажете, що підкомітет визнав його конституційним – мені цього буде достатньо.

(Загальна дискусія)

Я з Ольгою Володимирівною обговорював це питання, вона сказала, що там нема зауважень з точки зору Конституції. Да, це її слова, да.

ДЕМЧЕНКО С.О. Все, мені цього достатньо. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді пропоную поставити на голосування висновок підкомітету по законопроекту номер 3101 – рекомендувати включити цей законопроект до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

Хто – за? Да, це вже буде висновком комітету після голосування позитивного.

11 – за. Хто – проти? 0. Хто – утримався? 3.

Так, тоді ми завершили розгляд питань порядку денного. В нас залишився пункт "Різне". Чи є? Да. Да, будь ласка, хто може. Чи є в когось?

Да, Сергій Олексійович, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Колеги, в кого є бажання, я хотів звернути увагу, що ми на цьому тижні з вами голосували законопроект, в якому наш комітет є головним, але висновок наш комітет не надав. Не зважаючи на це, відповідний законопроект був поставлений на голосування і був проголосований.

На мою думку, ну, це не зовсім правильно ані з коректної точки зору, ані з законодавчої точки зору, з того боку, що ми навіть не надали свого бачення цього питання як головний комітет. Я не знаю, наскільки ми маємо виносити якісь рішення з цих питань, але я просто закликаю вас звернути увагу, що коли миє головним комітетом, коли від нас очікують рішення, яке може мати вплив і це наш обов'язок – надати відповідний висновок, все-таки якимось

зорганізуватися таким чином, щоб ми встигали надати відповідний висновок до голосування. Або просив би голову комітету, щоб він поставив якимось якимось таку червону межу, щоб Голова Верховної Ради не ставив на голосування, не виносив в зал ті законопроекти, по яким ми не дали свої висновки, якщо ми є головним комітетом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, я перепрошую. Я, мабуть, не почув який саме законопроект ви маєте на увазі?

ДЕМЧЕНКО С.О. 3662.

ГОЛОВУЮЧИЙ. План законопроектної роботи? Сергій Олексійович.

ДЕМЧЕНКО С.О. Це Постанова про план законопроектної роботи Верховної Ради України на 2020 рік.

Колеги, наслідком, що наш комітет не надав висновок по цьому законопроекту, є те, що в даному законопроекті на цей рік не передбачено жодного проекту законодавчого акту, який би вирішував питання існуючих декількох рішень Конституційного Суду. Насамперед – двох рішень Конституційного Суду України, в яких прямо, підкреслюю, прямо, Верховна Рада зазначена як суб'єкт, обов'язком якої є виправити відповідні недоліки і привести низку норм судоустрійного законодавства у відповідність до Конституції України. Це Рішення Конституційного Суду №2-р/2020, №4-р/2020.

Колеги, мені, чесно, соромно про те, що ми затвердили план, в якому немає цих двох законопроектів або одного, який би враховував ці проблемні питання. Тим самим ми вчора підтвердили, що це не є актуальними питаннями для нашого комітету, для Верховної Ради, що ми ними не плануємо займатися. Розумієте, як воно виглядає?

Тим паче, якщо б наш комітет як головний комітет розглянув цей законопроект, я думаю, що ця розмова відбулася б на розгляді цього законопроекту і ми могли б внести відповідні зміни або зауважили б на це увагу, коли б було переголосування, в нашому висновку. Тому мені дійсно шкода і жаль, що дійсно ми не врахували те, що ми головний комітет і те, що ми головні в цих питаннях, наш комітет і Верховна Рада, відповідно до визначень і нашої компетенції, наших повноважень, і відповідно до вказаного Рішення Конституційного Суду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Олексійович. Я коротко прокоментую для того, щоб цю дискусію довго не продовжувати, я розумію, що також є справи у народних депутатів.

Перше. Якщо ми стикнулися, вперше працювали з новою статтею 19прим., яка була внесена в Закон про Регламент, і там передбачена відповідна процедура. Тобто план законопроектних робіт складається з пропозицій комітетів, які всі були висловлені ще в грудні минулого року, і з урахуванням Програми дій уряду і пропозицій уряду.

Питання судоустрою, яке стосується в тому числі виконання цих рішень Верховного Суду, ініціатором законопроекту буде Президент України, який має можливість визнати свій законопроект як невідкладний. І постанова, яку ми проголосували, вона передбачає можливість розгляду законопроектів, які не включені в тому числі в план законопроектних робіт, з урахуванням позиції комітету. Якщо законопроект, ми дуже чекаємо його, і він надійде, то він буде розглядатися в позачерговому порядку, невідкладно, і це ніяким чином не заперечує його відсутність в плані законопроектних робіт. На жаль, в Законі про Регламент не згадується Президент як ініціатор. На це ми, є тут така дискусія.

Ще додаю, що з урахуванням того, що сама логістика цього процесу, вона виявила деякі проблеми щодо узгодження всіх пропозицій, то в самій постанові запропоновано нам як Комітету з питань правової політики,

головному, і Комітету з питань Регламенту надати пропозиції, як на наступний рік налагодити цю співпрацю між всіма ініціаторами законопроектів, і передбачити, хто, в який час повинен подавати план робіт, як це повинно узгоджуватися. І в кінцевому порядку цей план відображує, в принципі, позицію комітетів.

Але життя, воно змінюється постійно, ми з вами знаємо, що може щось траплятися, що не передбачено планом, на те у Президента є можливість подати законопроект, визначити його як невідкладний.

Тобто я залучаю до цієї роботи, я буду дуже вдячний за те, що ми підготуємо ці пропозиції, мабуть, їх проголосуємо, що до кінця цього року, для того, щоб на наступний рік вже з урахуванням тих проблем, які ми виявили, підійти до цього плану більш ефективно.

Дякую.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я закінчу, що я розпочав. Я просто не хотів казати, але скажу, колеги.

Взагалі мова навіть не йде про якийсь один законопроект щодо устрою, два законопроекти щодо виконання рішень Конституційного Суду, в якому саме Верховна Рада зазначена як суб'єкт, який зобов'язаний, якому рекомендовано, який визначений, що має вирішити ці проблеми як суб'єкт законодавчої ініціативи. Жодного іншого суб'єкта в цих рішеннях Конституційного Суду не зазначено.

І другий момент. Хочу ще про що сказати, в цьому плані жодного немає законопроекту щодо судоустрою. Розумієте, про що йде мова? Йде мова про те, що законопроект про план роботи Верховної Ради, який був внесений позавчора, він був зареєстрований у Верховній Раді позавчора, це не те, що був зареєстрований з початку цього року або в минулому році, він був зареєстрований позавчора, він не містить необхідності, на думку Верховної Ради, не має, на думку Верховної Ради, необхідності вносити будь-які зміни

до законів про судоустрій. Розумієте, да, як позиція Верховної Ради в даному випадку виглядає?

Можливо, хто вважає, що цей документ, цей нормативний акт, і вже оскільки він набере чинності, він є якимось формальним. Але, дивіться, для суспільства він не є формальним, він відображає, що в нас відбувається, що ми плануємо робити. Ми не можемо сказати суспільству: слухайте, це постанова, ми формально її прийняли, не дивлячись на те, що там буде, ми ще багато законопроектів приймемо інших, саме по тих питаннях, які нас стосуються. Не можна так підходити. Це вже більше наше обличчя – обличчя і Комітету правової політики.

Тому ще раз кажу, я вважаю, що ми до будь-якого документу, а тим паче законопроекту, не маємо підходити з тої точки зору, що він нас не обмежує. Ні, він нас не обмежує, я згоден з вами. Я згоден дійсно, що якщо Президент підключиться до цього питання, ми вдячні будемо, і це як можна раніше відбудеться, це буде краще. Я тільки – за. Гуртом легше батька бити – це ми ж знаємо. Всі разом якщо ми об'єднаємося, ці зусилля зробимо. Але це ж не виключає нашої відповідальності: ані відповідальності Комітету правової політики як комітету у функціоналі якого є питання судоустрою, не виключає як Комітету правової політики, який визначений головним з цієї постанови, ми мали б надати висновок.

Ну як це, проголосований законопроект без висновку головного комітету за цим законопроектом?

І третій момент. Ще раз кажу, це наше обличчя з вами – і комітету правової політики, і Верховної Ради разом. Це наше обличчя, яке ми показали як мінімум судовому суспільству, яке побачило, що їхніх проблем там немає. На цей рік там їх немає.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, по-перше, пропозиції від комітету, вони були проголосовані самим комітетом ще в грудні, якщо не

помиляюся, 2019 року. І я так пам'ятаю, що всі пропозиції, які були висловлені народними депутатами, всі вони були прийняті до уваги.

Тому питання того, що комітет не провів свою роботу, я думаю, що давайте будемо, повернемося до того часу, коли ми формували ці пропозиції. А те, що з причин карантину та коронавірусу це питання затягнулося, те, що це затягнулося з того, що уряд змінився, і новий уряд також в режимі діалогу, він десь якісь законопроекти перепідтверджував, а якісь виводив. Тобто я розумію, що це питання на цей рік, воно ось таким чином пішло. Це для нас можливість зробити якісь висновки і до наступного року підготувати це таким, щоб воно виглядало більш ефективно.

Можу дуже довго про це розповідати, скільки проблем було, але, думаю, що не будемо витрачати час, я готовий кожному колезі це розповісти, як це було непросто. Дякую.

Олег Анатолійович, будь ласка.

МАКАРОВ О.А. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. А в нас є 10 днів тільки, так? Повторно.

Ігор Васильович.

_____ . Ні, на цьому тижні вони мають внести до Верховної Ради.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, так вони ж внесли.

(Загальна дискусія)

А там, якщо я не помиляюся, при повторному тільки головний комітет розглядає. Олег Анатолійович, все, все, да. Це головний комітет.

Але я так розумію, що, в принципі, ніяких зауважень. Якщо є зауваження, то, будь ласка.

_____ . В порівнянні з попереднім законопроектом, постановою, ми – головний комітет, ми мали б розглянути, дати висновок, то тут, якщо ми не дамо, нема проблем...

_____ . Ми можемо обговорити це в мережі, в нас є внутрішній свій мережевий час, де долучені всі депутати, це нормально.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наскільки я розумію, вона була... Можемо підняти цей законопроект зараз на сайті? Він тільки, мабуть, до головного комітету розписаний. Тому що це повторне...

_____ . *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Там взагалі це така...

_____ . Є пропозиція завершити засідання комітету і перевести дискусію за межі комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, давайте. Я перепрошую. Якщо нема...

Павло Васильович, будь ласка.

ПАВЛІШ П.В. Я тільки хотів зазначити, що в самій Постанові щодо плану законопроектної роботи, в самих додатках в плані законопроектної роботи значаться законопроекти, які віднесені до Комітету правової політики і вони там зазначені. Тобто саме питання, що Комітет правової політики визначений як головний даною Постановою – це одне. А самі питання, які будуть розглядати в цьому плані по Комітету правової політики, вони там є.

Дякую.

_____ . *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я дякую. Да.

_____ . Ми ж не кажемо, що ми взагалі там відсутні. Але ми відсутні в самих головних питаннях, які на сьогоднішній день є. Від нас очікують саме цих питань, від нашого комітету. Те, що ми розглядаємо зараз, воно важливо, але воно не має такого значення.

_____ . *(Не чути)*

СТЕФАНЧУК М.О. Якщо я не помиляюся, всі народні депутати наділені правом законодавчої ініціативи, і в тому числі правом внесення поправок до постанов.

_____ . Постанови приймаються в одному читанні, пане Микола. Поправки до постанов не передбачені. Можливо, зробити альтернативний варіант...

СТЕФАНЧУК М.О. Зробіть альтернативний.

_____ . Але постанова була зареєстрована 15 числа, а проголосована 16 числа.

СТЕФАНЧУК М.О. Прекрасно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, ми радилися дуже довго.

_____ . *(Не чути)*

І ми зможемо відповідні правки внести до неї. Або рекомендувати. Ми ж могли в своєму висновку сказати, що є більш первісні проблеми і звернути

на це увагу суспільство судове. А зараз ми так, ми формально прийняли документ...

СТЕФАНЧУК М.О. Реєструйте постанову, ми підтримаємо.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, давайте, вже дискусія перейшла в режим, вже такий... Розписано на всі комітети, так? Але вона виноситься в зал на четвер, наскільки я пам'ятаю.

(Загальна дискусія)

_____. Без головного комітету, коли приймається – це питання насамперед, це проблема, коли без рішення. Я вважаю, що вчора, коли ми за це голосували, це було принципове питання. Мені, на жаль, не надали слова... Ну, це окрема буде...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Анатолійович, у вас є бажання обговорити? Але він завтра в залі...

По плану, наскільки я думаю, що да.

(Загальна дискусія)

Колеги, порядок денний вичерпаний. Я закриваю сьогодні засідання комітету. Дякую всім.